

álit

Álit viðvíkjandi kommunulæknaskipanini

Juli 1996

Nevndin at kanna kommunulæknaskipanina

10.07.1996
945-19/94
SN/sbe

Axel Nolsøe, landssstýrismaður
her.

Hjálagt verður sent “Álit viðvíkjandi kommunulæknaskipanini”, ið undirritaðu hava tilevnað:

Marius Dam

Magnus Æ Stongum

Høgni D. Joensen

Kristian Hojsted Tórbjørn Mikkelsen

Súsanna Nolsøe.

INNIGHALDSYVRLIT

1.	Inngangur.....	s. 3
	1.2. Arbeiðssetningurin.....	s. 3
2.	Niðurstøða og tilmæli	s. 4
	2.1. Kommunulæknaskipanin sum heild.....	s. 4
	2.1.1. Sáttmálaviðurskifti.....	s. 4
	2.1.2. Setanarviðurskifti annars.....	s. 5
	2.1.3. Serlig viðurskifti.....	s. 5
3.	Verandi kommunulæknaskipan. Samanburður við skipanir í hinum Norðurlondum	s. 6
	3.1. Verandi kommunulæknaskipan.....	s. 6
	3.1.1. Útbúgving og arbeiði.....	s. 6
	3.1.2. Setanarviðurskifti.....	s. 7
	3.1.3. Sáttmálaviðurskifti.....	s. 7
	3.1.4. Viðtaluhólu og íbúð.....	s. 9
	3.1.5. Bústaðarskylda.....	s. 9
	3.1.6. Útjaðaraøki.....	s. 9
	3.1.7. Onnur viðurskifti.....	s. 10
	3.1.8. Dagarbeiði.....	s. 10
	3.1.9. Hjálparfólk kommunulæknans, skattaviðurskifti, blóðroyndir, telduútgerð og flutningur.....	s. 10
	3.1.10. Trygging, pensión og eftirútbúgving.....	s. 12
4.	Samanburður við skipanir í øðrum Norðurlondum.....	s. 12
	4.1. Almen medisin í Danmark.....	s. 12
	4.2. Almen medisin í Noregi.....	s. 13
	4.3. Almen medisin í Svøríki.....	s. 13
	4.4. Almen medisin í Finlandi.....	s. 13
5.	Viðvíkjandi arbeiðssetninginum frá landsstýrinum nr. 2.....	s. 13

6.	Vaktarviðurskiftini hjá kommunulæknanum...	s. 14
6.1.	Vaktarviðurskifti í øðrum Norðurlondum.....	s. 15
6.1.1.	Í Noregi, Sværíki og Finnlandi.....	s. 16
7.	Vaktarviðurskifti í Føroyum nú og í framtíðini...	s. 18
8.	Vaktarskipan og gjald í Føroyum sum er.....	s. 19
8.1.	Norðoyggjar og Suðuroy.....	s. 20
8.2.	Eysturoy og Streymoy.....	s. 20
8.3.	Vágoyggin og Sandoyggin.....	s. 20
8.4.	Vaktargjald, upphædd og gjaldsháttur.....	s. 21

1. INNGANGUR.

Landsstýrið setti í januar 1995 eina nevnd at kanna kommunulæknaskipanina í Føroyum. Nevndin skuldi serliga kanna, hvussu størvini í útjaðaraøkinum kunnu varðveitast. Í nevndini skuldi sita:

- eitt umboð fyrir Almanna- og heilsudeildina
- tvey umboð fyrir Kommunulæknafelagið
- landslæknin
- eitt umboð fyrir Meginfelag Sjúkrakassa Føroya
- eitt umboð fyrir Føroya Kommunufelag.

Nevndin hevur verið umboðað við:

- Marius Dam, kommunulækna
- Magnus á Stongum, kommunulækna
- Høgna D. Jøensen, landslækna
- Kristian Højsted, Føroya Kommunufelag
- Tórbjørn Mikkelsen, Meginfelag Sjúkrakassa Føroya
- Súsanna Nolsøe, Almanna- og heilsudeildin.

1.2. Arbeiðssetningurin, ið landsstýrið hevur sett nevndini, er hesin:

1. *At kanna verandi kommunulæknaskipan og samanbera hana við skipanirnar i Danmark og hinum Norðurlondunum.*
2. *Skulu vit framhaldandi hava privat praktiserandi læknar? Skulu vit hava alment settar læknar ella skulu vit hava differentieraða skipan, tvs. valmöguleikan um tað skulu vera alment settir ella privat praktiserandi.*
3. *At kanna vaktarviðurskiftini hjá kommunulæknunum við atliti til, hvussu vaktarskipanin kann skipast, hvat rímilig vaktarbyrða er vaktargjald, umframt at samanbera skipanina í sjúkrahúsverkinum við vaktarbyrðuna í útjaðaraøkjum.*
4. *At kanna möguleikarnar fyrir samskipan av sjúkrahúsarbeiðinum og kommunulæknararbeiðinum og serliga samskipan av vaktararbeiðinum í sjúkrahúsverkinum og í kommunulæknaskipanini.*

Fyri at lýsa trupuleikarnar hjá føroyskum kommunulæknunum skipaði nevndin fyrir einari framtíðarsmiðju. Allir kommunulæknarnir í Føroyum vórðu bodnir at luttaka í hesi framtíðarsmiðju.

2. Niðurstøða og tilmæli.

Tá verandi kommunulæknaskipanin verður kannað við atliti til ábøtur, sum skulu gera öll störvini so mikið lokkandi, at læknar støðast, verður ásannað, at umstøðurnar í læknadømum eru so ymiskar, at tørvur er bæði á einsæris loysnum og ábótum sum heild. Niðurstøðan frá nevndini viðger tískil kommunulæknaskipanina sum heild og eisini serligu viðurskiftini, sum eru í ávísum læknadømum.

2.1 Kommunulæknaskipanin sum heild.

Sum heild kann sigast, at kommunulæknarnir í Føroyum eru afturúrsigldir í mun til lagsbrøður sínar í Danmark seinastu árini. Hetta sæst best á:

- sáttmálaviðurskiftunum
- setanarviðurskiftunum annars
- serlig viðurskifti

2.1.1. Sáttmálaviðurskifti:

Teir 26 kommunulæknarnir í Føroyum eru, sum limir í "Kredsforeningen nr. 16" (Læknafelag Føroya), partur av "Den Danske Lægeforening".

Til og við sáttmálanum millum Meginfelag Sjúkrakassa Føroya og Læknafelag Føroya 8. august 1970 var meginreglan, at gjøldini í hesum sáttmála voru tey somu sum í Danmark eftir "Den Danske Landsoverenskomst" minus 20% (frádráttur ætlaður at viga ímóti fyrimunum, sum læknar í Danmark ikki hava).

Seinastu 10 árini er "Landsoverenskomsten" í samráðingunum millum Danska Kommunulæknafelagið og Amtsráðini broyttur grundleggjandi á nærum øllum økjum, meðan kommunulæknarnir í Føroyum í dag fylgja donsku sáttmálaviðurskiftunum, sum tey voru í 1970 við ávísum broytingum.

Nevndin mælir tí til:

- 1) at "Landsoverenskomsten" ímillum Praktiserende Lægers Organisation og Den Danske Sygesikring, tillagaður føroyskum viðurskiftum, verður galldandi sáttmáli millum Meginfelag Sjúkrakassa Føroya og Kommunulæknafelag Føroya. Hetta fyri at tryggja føroyskum kommunulæknum lut í teimum nútímansgeringum, sum henda innan yrkisøki teirra nú og framvir, ásannandi at eitt yrkisfelag, sum bert telur 26 limir og ein mótpartur sum Meginfelag Sjúkrakassa Føroya ikki hava orku til at standa einsamøll í hesum høpi.
- 2) at Meginfelag Sjúkrakassa Føroya og Kommunulæknafelag Føroya tilevna nýggjan sáttmála sínamillum við "Landsoverenskomsten" sum grundarlafi til tess at tryggja, at tey framstig og nýskapanir, sum henda innan primeru heilsutænastuna, eisini koma Føroyum til gagns, og somuleiðis tryggja, at tær sáttmálabundnu umstøðurnar hjá kommunulæknum í Føroyum verða eins góðar og tær eru í grannalondum okkara.

3) at Meginfelag Sjúkrakassa Føroya og Kommunulæknafelag Føroya innan ávist tiðarskeið (3 til 6 mánaðir) leggja uppskotið um nýggjan sáttmála fyri Almannastovuna og Landsstýrið til góðkenningar.

2.1.2. Setanarviðurskiftir annars:

Í tráð við omanfyrstandandi ásannar nevndin, at bæði "Standardkontrakt for Kommunulæger" og "Kommunulægeinstruks for Færøerne" á avgerðandi økjum víkja so langt frá veruleikanum, sum hann er í dag, at teimum tørvar dagføring, um tey skulu verða setanargrundarlagið hjá kommunulæknum í mun til Landsstýri og kommunur. Vist verður til § 12 í "Kommunulægeinstruks" frá 1962, sum krevur nevndu reglugerð tikna upp til endurskoðan, tá 5 ár eru liðin.

Sum er, verður kommunulækni settur í starv av Landsstýrinum eftir tilráðing frá bý- ella bygdaráðunum eftir at landslæknin hefur veitt trygd fyri, at umsøkjararnir lúka tey fakligu krövini til kommunulæknastarvið. Hendan skipan kann verða ein forðing fyri at tryggja læknar til útjaðarøkini. Seinnu árini er javnan komið fyri, at væliskikkaður kommunulækni aftaná nøkur starvsár í útjaðaraøki, hefur sökt leyst starv inni á meginøkinum, men slikar umsóknir verða sjáldan gingnar á møti. Tí mælir nevndin í tráð við omanfyri umrødda til, at setan av kommunulæknum í framtíðini fer fram á tann hátt, at leysa starvið fyrst verður lýst fyri kommunulæknum, sum frammanundan eru í størvum í Føroyum.

Nevndin metir, at tilgongdin til útjaðaraøkini kann betrast við omanfyri nevndu mannagongd. Nøkur ár í einum útjaðaraøki við teirri ábyrgd, tað ber í sær, eiga at telja munandi, tá mett verður um fórleika í mun til umsøkjarar, sum koma beinleiðis frá sjúkrahúsunum uttan stórvægis royndir í kommunulæknapraksis. Slíkar praktiskar royndir í sjálvstøðugum kommunulæknastarvi skuldu verið avgerandi fyrimunur, tá talan er um starv sum kommunulækni.

2.1.3. Serlig viðurskifti.

Tá talan er um Vága-, Sandoyar- og eisini Norðurstreymoyar læknadømi krevst loysn á vaktarviðurskiftunum (frá kl. 16.00 til 08.00 og í vikuskiftunum), um tryggjast skulu kor, sum draga umsøkjarar at sær. Trupulleikin er tvey -skiftis vakt (ov stór vaktarbinding) fyri lén, sum ikki er nøktandi. Sum er, verður arbeiðið í vaktini fyri rokning, og fasta tímalønin er einans kr. 8.40.

Verða omanfyrstandandi tilmæli um nýskipan av sáttmálaviðurskiftunum fylgd, so verður ætlandi bøtt beinanvegin um hesi viðurskifti.

Í "Landsoverkomsten" liggur möguleiki fyrir grundleggjandi umskipan av vaktarökjunum til munandi störrri eindir. Til ber at ímynda sær henda möguleika: Vágar, Sandoy, Streymoy og Eysturoy verða eitt vaktaröki við vaktarmiðstöð á Landssjúkrahúsínum, sum tekur sær av öllum telefonuppkallum úr økinum. Hóskandi hóli og samskiftisútgerð krevja ávísá, men ikki stóra fløgu.

Teir 19 kommunulæknarnir í hesum vaktarókinum skiftast um vaktirnar á miðstöðini. Læknarnir á Sandoynni og í Vágum rökja bakvakt mánadag til hósdag umframt tvey vikurskifti um mánaðin (eitt í part), men verða avloystir hini bæði vikuskiftini av hinum læknunum í skipanini. Her er tá talan um bakvakt fyrir tíðarhóskandi tímaløn. Ein fullfiggjað skipan krevur hartil ein lækna í bakvakt úti í meginókinum (Eysturoy-Streymoy).

Í Norðoyggjum er nú eisini vorðið trupult at manna kommunulæknastörv, og tað hefur leingi verið at kalla ógjörligt at seta hjálparlæknastörvini á Klaksvíkar sjúkrahúsið.

Nevndin mælir tí til í samráð við Sjúkrahúsverkið at royna eina skipan við fimm til seks kommunulæknum í Norðoya læknadømi, sum samstundis rökja bæði kommunulæknaarbeiðið í økinum og hjálparlæknavirknið á Klaksvíkar sjúkrahúsið, eins og gjört verður m.a. í ávísum stöðum í t.d. Íslandi.

Tá talan er um Suðuroynna, verður hugsað um tær ábøtur sum heild, ið nevndar eru omanfyri um setanarviðurskifti kommunulæknans, og eina fýra - skiftis vakt í oyndi. Útlit skuldu verið fyrir, at hetta kundi bøtt um umstøðurnar og trivnaðin hjá kommunulæknunum.

3. Verandi kommunulæknaskipan. Samanburður við skipanir í hinum Norðurlondunum.

3.1 Verandi kommunulæknaskipan.

3.1.1. Útbúgving og arbeiði.

Kommunulækni í Føroyum í dag er serlækni í almen medisin eftir donskum reglum. Eftir lokna universitetsútbúgving krevjast 60 mör útbúgving á ymiskum nærrí ásettu deildum á sjúkrahúsi íroknað 6 mánaða praksishjálparlæknatíð og 6 mör amanuensistíð. Somuleiðis er krav at luttaka í 150 tíma skeiði, ið er góðtikið av Sundhedsstyrelsen. Eftir hesa útbúgving, sum tekur uml 12 ár, er ein serlækni í almen medicin og fær rætt at virka sum kommunulækni. Í Føroyum eru flest allir læknar útbúnir í Danmørk. Eftirútbúgvingin er fyrir teir flestu í Føroyum og í Danmørk, hóast einstakir eisini hava verið (fyrir tað mesta) í øðrum Norðurlondum. Ein feroyskt útbúgvín kommunulækni verður góðtikin sum serlækni innan økið í Danmørk og flestøllum øðrum londum.

Kommunulæknin í Føroyum tekur sær av sjúklingum í primer sektorinum (uttan fyrir sjúkrahúsini). Talan er um vanligar kanningar, viðgerð og eftirkanningar. Somuleiðis verða hjá kommunulækna gjørðar fyribyrgjandi kanningar av børnum undir skúlaaldri, av barnakonum og í sambandi við fyribyrging annars.

Kommunulæknin hevur eisini lítið laboratorium, har kanningar verða gjørðar. Nýgg tøkni og nýggjur heilivágur hava ført við sær, at kommunulæknin hevur størri möguleika at geva betri og meira nøktandi viðgerð enn áður.

3.1.2. Setanarviðurskifti.

Í Føroyum verður kommunulækni settur av landsstýrinum, eftir at kommunur og landslæknin hava gjört tilmæli. Í dag eru 26 kommunulæknastørv.

Galdandi skipan við setan av størvum verður mett at vera ivasom. Dømi er um kommunulækna í útjaðaraøki við drúgvum royndum, ið ikki hevur verið innstillaður til starv í miðøkið, meðan lækni, ið ikki er liðugt útbúgvin, verður innstillaður. Eisini hevur verið vanligt, at sjúkrahúslæknar, sum eru vorðir serlæknar í almen medicin, við lutfalsliga smáum royndum í kommunulæknastarvi, verða innstillaðir, meðan kommunulæknar, ið hava starvast mong ár, ikki verða tað.

Slik setanaskipan gagnar ikki støðuni við læknatroti í útjaðaraøkjum. Søkir ein lækni kommunulæknastarv í útjaðaraøkið, er hann í vanda fyrir seinri ikki at kunna flyta í annað kommunulæknastarv. Tí sambært verandi siðvenju tykist tað at geva meira førleika at arbeiða á sjúkrahúsi. Ynskir ein lækni í dag at fáa kommunulæknastarv í miðstaðarøkinum, tykist tað sambært verandi skipan at vera skilabest framhaldandi at nema sær førleika á sjúkrahúsi, heldur enn í dag at minka (!) um førleika sín við at arbeiða sum kommunulækni í útjaðaraøki.

Verandi setanaskipan eigur tí at verða broytt. Tað eigur framyvir í setanarviðurskiftum at vera til fyrimuns fyrir kommunulæknan, at hann hevur arbeitt innan sína serlæknagrein.

3.1.3. Sáttmálaviðurskifti.

Kommunulæknin fær fasta løn frá landsstýrinum, ið harumframt avroknar fyrir fyribyrgjandi kanningar av ymiskum slag og eftir sáttmála millum Kommunulæknafelagið og Meginfélög Sjúkrakassa Føroya.

Uppgávur og skyldur kommunulæknans verða lýstar í hjálagda "Kommunelægeinstruks for Færøerne" og "Standardkontrakt for kommmunelæger på Færøerne".

Eftir at "Sygesikringen" kom í Danmark í 1970, hava fóroyiskir kommunulæknar bert fylgt við donskum starvsfelögum á nøkrum økjum. Á onkrum økjum er sáttmálin bøttur í Føroyum eins og í Danmark, meðan hann á øðrum økjum er vorðin verri fyrir fóroyiskar kommunulæknar, eitt nú eru einstakar veitingar strikaðar.

Nýggi sáttmálín í Danmark byggir á beinagrindina á tí gamla, ið líkist nógv okkara verandi sáttmála, men verður gjørdur meiri einfaldur.

Ein onnur broyting, ið varð gagnlig fyrir læknar í Danmark, var, at gjørd voru stærri vaktarøki við vaktmíðstøðum, hagar sjúklingar koma í vakttíðini, sí talva 1. Um náttina kunna so aftur fleiri øki leggjast saman soleiðis, at vaktirnar arbeiðsliga gerast so effektivar sum möguligt. Hjá læknanum gevur hetta meiri frítíð, eins og óneyðugt vaktarbeiði hvørvur.

Talva 1. Faklig arbeiðsviðurskiftir innan ymiskar vaktarskipanir

	Danmark	Noreg	Svøríki	Finland	Føroyar
<i>Hvørjir fakbólkar manna læknavaktina?</i>	Almen praktiserandi læknar. 1)	Prakt. læknar og einstakir sjúkrahús læknar. 2)	Almen læknar, yngri læknar undir útb. og sjúkras.	Almen privat læknar, yngri læknar, sjúkrasystir og skrivari 3)	Kommunu læknar
<i>Setanar viðurskiftir undir vaktum</i>	Sjálv-støðugir eftir sáttmála við sygesikringen	Sjálv-støðugir eftir avtalu við Trygde-kassen	Alment settir, einstakir sjálv-støðugir í býum	Alment settir	Sattmáli við sjúkra kassan (sjálvstøðu gir)
<i>Tittleiki av vaktum</i>	2-4 ferðir/mðr	Varierar nögv 2 - 4 / mðr.	Varierar nögv 1 - 3 / mðr	Varierar nögv 2 - 10/ mðr.	5-15 pr./mðr.
<i>Vaktarlongd:</i>					
<i>Vanligar dagar</i>	8 tímar	16 tímar	6 tímar 4)	16 tímar	16 tímar
<i>Halgidagar</i>	8 tímar	24 tímar	8 tímar 4)	24 tímar	24 tímar
<i>Vaktartíð vanldag. week-end</i>	16-08 08-08	16-08 08-08	17-23 5) 09-23	16-08 08-08	16-08 08-08
<i>Hvør skipar fyrir læknavaktini?</i>	Praktiserandi læknar í samstarv við amtini	Kommunu yvirlæknin / kommune lækni 1	Lands-tingið	Kommunu-læknin/ halsocentral en	Kommunu-lækna-nir

- 1) Enn luttaka einstakir sjúkrahúslæknar/granskurar, ið hava luttikið í vaktarbeiðinum hjá alm.praktiserandi læknum í fleiri ár. Yngri læknar undir útbúgving til alm.praksis kunnu luttaka í arbeiðinum sum vitjandi ella í viðtaluni, men ikki sum visitatiónlækni.
- 2) Turnuskandidatar kunnu luttaka í vaktarbeiðinum, um skipaði viðurskiftir eru.
- 3) Liggur heilsumiðstøðin við sjúkrahús, kunnu sjúkrahúslæknar luttaka í arbeiðinum.

- 4) Lækni, sum hevur tilkallivakt, kann hava longri vaktir.
- 5) Frá kl 23 til 08 er tað oftast á skaðastovuni (akutmodtagningen) á sjúkrahúsi. at fólk móta. Ein kommunulækni er til taks í vaktarøkinum.

Danskir alment praktiserandi læknar hava oftast ikki fleiri enn 2 - 4 vaktir um mánaðin, og vaktirnar eru stuttar.

Um praktiserandi lækni í Danmark hevur minni enn 15 skiftis vakt í A vakt (frá kl. 16.00 til 22.00), ella minni enn 35 skiftisvakt í B-vakt (frá kl. 22.00 til 08.00), førir hetta við sær, at vaktargjald verður goldið. Möguleiki er at gera avtalur innan vaktarskipanir.

Alment praktiserandi læknar á oyggjum í Danmørk verða nevndir í § 50 í "Landsoverenskomsten", tá talan er um vaktarviðurskifti.

3.1.4. Viðtaluhøli og íbúð.

Kommunurnar hava í dag skyldu at útvega viðtaluhøli og fría íbúð. Í Føroyum er tó rættuliga ymiskt, í hvørjum standi viðtaluhøli eru. Eisini er stóðan ymisk viðvíkjandi kommunulækna íbúðunum. Einstakir kommunulæknar fáa ískoyti fyri at búgva í egnum húsum, ímóti at kommunan sleppur frá at gjalda hita, ravnagn og vasking av viðtaluhøli.

Rættuliga nógvir kommunulæknar eiga egna íbúð, har teir eru settir í starv. Hetta má metast at vera avleiðing av, at fleiri kommunulæknar ikki meta fría íbúð vera nakar fyrimunur í síni heild.

3.1.5. Bústaðarskylda.

Flestu kommunur hava ynski um, at læknin býr, har hann er settur. Í lýsingum er tilskilað "med bopæl i x bygd". Orsókirnar til, at kommunu ynskir bústaðarskyldu. kunnu t.d. vera bráfengishjálp og trivnaður læknans á staðnum.

Orsókir kommunulæknans fyri ikki at vilja hava bústaðarskyldu kunnu t.d. vera, at læknin hevur bústað aðrar staðir frammanundan, har ið maður/kona/børn búgva og hava arbeidi/ganga í skúla.

3.1.6. Útjaðaraøki.

Stutt kann sigast um eitt útjaðaraøki, at tríggir lutir hava týðning:

- at læknaøkið liggar í útjaðaranum, burtur frá miðøkinum, har flestu fólkini búgva
- at útjaðaraøkislæknin ofta hevur lutfalsliga fáar sjúklingar, men nógvar vaktir
- fjarðstøða til sjúkrahús

Sjúklingatalið í mun til tal á fólk og læknum er ofta lítið og spjatt í einstökum bygdum við fáum fólkum og lutfalsliga stórum frástandi til læknaviðtaluhøli. Á smæstu plássunum eru oftast ongi viðtaluhøli, og eru nøkur, so eru tey ofta vánalig. Onkrarstaðir hevur læknin viðtalu í høli, ið ikki er innrættað til slikt endamál, og

avmarkar hetta vituliga, hvat ið gerast kann. Tó skal viðmerkjast, at nógvar staðir í útjaðaraøki eru viðtalur rættuliga nýggjar við góðum umstøðum. Eisini eru bygdar heilsumiðstöðir á rættuliga høgum støði.

Vaktarviðurskiftini eru oftast so, at læknin er bundin av vakt 2.-4. hvønn dag.

Dømi um útjaðaraøkir í Føroyum eru Sandoyggin og Vágarnar, har tveir læknar skulu ansa nevndu økjum alt samdøgrið. Hesi øki eru útjaðaraøki av náttúrunar hond.

Möguliga kunnu nýhugsanir broyta hetta, eitt nú fast samband um Vestmannasund.

Í Suðuroy hava verið tvey 2-skiftisøkir. Broyting er hend hesum viðvíkjandi, soleiðis at hengan oyggj nú er 4-skiftis vaktarøki. Hendan broyting má vera ein bati, ið fer at økja um trivnaðin hjá kommunulæknunum um øll størvivi verða mannað.

Annað útjaðaraøki við 2-skiftisvakt er Vestmanna-Kollafjørður. Kommunulæknarnir í hesum øki hava mótvægis fakfelag sínum sett fram ynski um, at vaktarviðurskifti teirra verða broytt. Havandi í huga broyttu samferðslumöguleikarnar, má ynski teirra haldast at vera rímiligt. Verður tilmæli nevndarinnar fylgt, loysist hesin trupulleiki.

3.1.7. Onnur viðurskifti.

At støðan ikki er eins og hon átti at verið, vícir seg við uppsøgnum, farloyvum og misnøgd í økjum, sum liggja í læknaloysi við jøvnum millumbili. Í fleiri ár hevur verið stórur trupulleiki at manna útjaðaraøkir við læknum, ið trúvast og støðast. Somuleiðis hevur ikki verið sört av trupulleikum at manna eisini ávis miðstaðarøki seinastu árin.

Av tí at ábøtur javnan henda innan kommunulæknaøkið uttanlanda, meðan lutfalsliga lítið er hent hjá okkum, versnar gongdin støðugt, og úrlitið verður eyðsýnt, broytist gongdin ikki.

Til tess at fyribyrgrja enn storri læknatroti er neyðugt, at ábøtur verða gjørdar skjótt, serliga til tess at manna útjaðaraøkini.

Talið á kommunulæknum er 26. Hesir skulu taka sær av 43.400 íbúgvum pr. 31 mars 1996. Sostatt hevur hvør kommunulækni 1670 sjúklingar í meðal. Tó er rættuliga stórur munur á, hvussu nógvar sjúklingar hvør lækni hevur. Í Suðurstreymoy eru í meðal góðir 2.200 sjúklingar fyri hvønn lækna, meðan talið í Sandoy liggur um 750.

Støða eigur at vera tikin til talið á sjúklingum fyri hvønn kommunulækna í Føroyum í framtíðini.

3.1.8. Dagarbeiði.

Kommunulæknarnir hava telefonviðtalur frá klokkan 8.00 - 9.00. Viðtalan byrjar vanliga eftir hetta. Hvussu langur arbeiðsdagurin verður, er rættuliga ymiskt frá lækna til lækna, men tess fleiri sjúklingar eru, tess longri arbeiðsdagur. Í fleiri útjaðaraøkjum eru meira enn eitt viðtalustað at røkja og av tí at sjúklingagrundarlagið ikki er serliga stórt í útjaðaraøkinum, hevur læknin aloftast minni av hjálparfólk.

Dagliga arbeiðið hjá føroyska kommunulæknanum og skipanin av hesum er sum heild tað sama sum aðrarstaðir. Tó gera onkur serlig viðurskiftir seg galdandi ið nú skulu vera nomið við.

3.1.9. Hjálparfólk kommunulæknans, skattaviðurskiftir, blóðroyndir, telduútgerð og flutningur.

Allir kommunulæknar hava hjálpara/ar í viðtaluni. Aloftast er talan um skrivara og/ella sjúkrasystir, sett í starv og lønt av kommunulæknanum. Fleiri staðir hevur hjálparin hjá læknunum í viðtaluni og í læknaarbeiðinum heima verið kona kommunulæknans. Arbeiðið hava hesar gjort uttan løn, av tí at tær sambært føroyskari skattalóggávu ikki kunnu fáa slika.

Frá kommunulæknafelagnum hevur verið víst á hetta órættvísi. Spurningurin hevur verið viðgjørdur í Føroya Rætti, har felagið hevur tapt sakina. Uppfatan kommunulæknafelagsins er, at lógin má broytast og dagførast, so hesi viðurskifti koma í rættlag. Alment praktiserandi læknar í Danmark og øðrum grannalondum hava fyri mongum árum síðani fingið loyst henda trupulleika, so at læknin, uttan mun til hjúnarstøðu, kann gjalda tí løn, ið arbeiðir fyri hann.

Í miðøkinum kann kona/maður kommunulæknans t.d. fáa sær annað arbeiði, tí útboðið har er stórt. Í útjaðaraøkinum kann hon/hann í mongum féri velja at hjálpa hjúnarfelagnum ólønt ella flyta til miðstaðarøkið at fáa sær arbeiði, ið hon/hann fær løn fyri. Vandi er tá fyri, at kommunulæknin eisini flytur.

Nevndin mælir til, at neyðugar lógar/sáttmálabroytingar verða gjørdar.

Í útjaðaraøki verða nógvar **blóðroyndir** tilknar, sum síðan verða sendar, oftast til laboratoriíð í Tórshavn. Í miðøki verða hentleikar nýttir, ið eru til takṣ, og ofta verða sjúklingar sendir á sjúkrahús at taka blóðroynd ambulant, har sjúkrahús letur tilfar og arbeiðsmegi. Hendan mæguleika hava allir kommunulæknar, men longri ein kemur frá sjúkrahúsi, fleiri blóðroyndir tekur læknin sjálvur og sendir til laboratoriíð.

Tá ið útjaðaraøkislæknin letur arbeiðsorku vildi verið rímiligt, at hann fekk ókeypis tilfar at taka blóðroyndir við.

Greiðar reglur um, hvat eigur at vera av **telduútgerð** í viðtalu, gjald av hesum og viðlíkahaldi v.m. eiga at verða gjørdar.

Neyðugt verður at kunna nýta P- tal í eini framtíðarskipan, har væntandi tætt samstarv kemur at verða ímillum kommunulæknar, sjúkrakassar, apotek, sjúkrahúsverk, socialar myndugleikar v.m.

Kommunulæknin stendur sjálvur fyri koyring til og frá arbeiði og eisini í vaktunum. Eftir galldandi reglum verður so akfar avskrivað. Ymiskt er, hvussu nögv akfar verður nýtt frá einum vaktarøki til annað. Í útjaðaraøki, har langt kann vera ímillum bygdírnar, kann vera tvørligt um vetrarnar í hálku og kava at koma fram. Neyðugt er við hóskandi akfari.

Eitt gott akfar er kostnaðarmikið, og rímiligt er - um kommunulæknin metir neyðugt er at keypa slíkt akfar - at hann fær hóskandi sømdir, eins og onnur ið nýta akfar til vinnuligt endamál.

3.1.10. Trygging, pensión og eftirútbúgving.

Kommunulæknin skal sjálvur gjalda allar tryggingar. Bæði persónligar og virkisábyrgdartrygging hjá hjáparum, hann hevur í arbeiði. Í fleiri forum er ógreitt, um ein er tryggjaður, og um tryggingarupphæddin er hóskandi.

Viðvíkjandi sjúklingaflutningi serliga við tyrlu, eru kommunulæknar í Føroyum ikki tryggjaðir eins og starvsfelagar á sjúkrahúsi .

Kommunulæknin skal sjálvur gjalda fulla pensíonsupphædd, og er henda upp til gott 50.000 kr um árið fyri kommunulæknan.

Fyri at dygdin av arbeiði kommunulæknans skal vera fullgóð, er neyðugt við eftirútbúgving. Ynskiligt hevði verið við meira føstum karmum um eftirútbúgving, eitt nú við atliti til endurgjald fyri mista arbeiðsinntøku.

Danskir praktiserandi læknar hava júst fingið eina avtalu við "Sygesikringen" um eina slíka skipan. Eftir samráð við Meginfelag Sjúkrakassa Føroya hava fóroyskir kommunulæknar sökt um at koma upp í hesa skipan, soleiðis at teir fáa somu treytir viðvíkjandi eftirútbúgving sum starvsfelagar í Danmark.

4. Samanburður við skipanir í øðrum Norðurlondum.

4.1. Almen medisin í Danmørk.

Reglurnar fyri útbúgving til almen medisin eru tær somu í Danmark sum í Føroyum. Praktiserandi læknarnir hava sáttmála við "Sygesikringen", ið umboðar amtini í Danmark . Alment Praktiserandi Læknarnir eru javnt spjaddir um landið. Øll eru limir í "Sygesikringen", og av hesum eru meiri enn 95 % í bólki 1, tilknýtt ein ávísan lækna. Bólkur 2 er ikki knýttur at einum ávísun lækna, men hevur egingjald fyri hvørja viðtal. Hetta egingjald ásetur læknin. Læknarnir kunnu hava "enmandspraksis" ella "kompagniskabspraksis". Nevndu praksisslög kunnu síðan aftur verða savnaði í eini "gruppepraksis", har útreiðslur til høli og arbeiðsmegi verða javnaðar ímillum allar.

4.2. Almen medisin í Noregi.

Eftir útbúgving til lækna kemur $1\frac{1}{2}$ ára turnus, av hesum $\frac{1}{2}$ ár í "kommunehelse-tjenesten". Fyri at gerast serlækni í almen medisin skal arbeiðast 4 ár í praksis, av hesum 2 ár við læknaligum vegleiðarum í bólkum og 1 ár er á kliniskari sjúkrahúsdeild ella utistovu (poliklinik). Somuleiðis skal 400 tíma skeið takast.

Í Noregi eru tveir setanarmöguleikar innan kommunulæknaðkið: alment privat praktiserandi ella alment settur á "helsecenter", ið tað almenna rekur. Hesir bólkar eru áleið líka stórir. Í Noregi reka kommunurnar "helsecentrene", og alt eftir hvussu stór hesi eru. kunna sjúkrasystrar, heimasjúkrasystrar og sosialráðgevi vera knýtt at slíkum. Privat praktiserandi læknarnir fáa nærum allir rakstrartilskot frá kommununi sv.t. 40 % av bruttoinntøku.

Bæði alment settir og privat settir kommunulæknar hava skyldu at arbeiða saman um at rökja arbeiði, sum fellir utan fyri vanliga arbeiðstíð. Vaktararbeiðið er skipað frá kommunalu heilsumiðstøðini. Fleiri økir hava möguleika at arbeiða saman í vakttíðini. Meiri enn 50 % av vaktarökjunum hava færri enn 10.000 ibúgvær.

4.3. Almen medisin í Svøríki.

Eftir útbúgving til lækna eru 21 mör. turnustíð, íroknað 6 mör arbeiði í almen medisin. Útbúgvingin til serlækna í almen medisin tekur síðani í minsta lagi 5 ár. Uml. 17 % av alment praktiserandi læknunum eru "huslakare" og eru ikki við í vanligu vaktarskipanini. Flestu læknarnir eru alment settir við "halsovårdcentralarne".

Í Svøríki eru tað amtini, ið reka "halsovårdcentralarna". Har sjúkrahús eru, kunnu hesi vera við í vaktarskipanini, eins og aðrar medisinskar serlæknagreinir kunnu vera knýttar at skipanini. Við hvønn "halsovårdcentral" eru oftast 4-5 læknar settir í starv, og taka hesir sær av 8.000 - 10.000 fólkum. Við hesar miðstøðir eru settar sjúkrasystrar og sjúkrahjálparar. Somuleiðis kunnu onnur, ið hava tilknýti til heilsuøkið, starvast har. Rákið í Svøríki er í løtuni at skilja primera og sekundera økið meira frá hvørjum øðrum.

4.4. Almen medisin í Finlandi.

Eftir útbúgving til lækna skal arbeiðast 12 mör á sjúkrahúsi ella "helsecenter". Síðani er 5 ára útbúgving afturat, áðrenn ein fær serlæknaheitið "praktiserandi lækni". Meira enn 90% av praktiserandi læknum í Finlandi eru settir við "helsecenter", ið kommunan rekur. Hetta fyriskipar allar tænastur innan primeru heilsutænastuna. Hesar heilsumiðstøðir hava eisini seingjarpláss. Í 1989 voru 213 slíkar miðstøðir. Í 1994 voru 243, ið voru spjadd um alt landið.

5. Viðvíkjandi arbeiðssetninginum frá landsstýrinum, nr. 2

Nevndin metir, at kommunulæknar í Føroyum framvegis eiga at verða settir av tí almenna. Tó eiga ikki forðingar at vera lagdar fyri eins lítið og í dag möguleikunum hjá læknum at virka sum privatpraktiserandi, um nakar ynskir tað. Royndirnar vísa okkum, at lítið og einki fíggjarligt grundarlag er fyri at arbeiða sum privatpraktiserandi lækni í

Føroyum í dag. Av teimum 85 læknunum, sum starvast í Føroyum, er bert ein, ið er privatpraktiserandi. Lutfallið í hinum Norðurlondum er heilt øðrvísi, og hetta er serliga orsakað af fólkamongdini og øðrvísi samferðslumynstri.

6. Vaktarviðurskiftini hjá kommunulæknunum.

Nókur dömi, ið lýsa trupulleikarnar við vaktarviðurskiftum føroyskru kommunulækna skulu vera nevnd:

1. *Trupult hevur verið at manna læknadømini i Suðuroy og Sandoy, har størv ikki hava verið sett vegna væntandi umsóknir í fleiri ár.*
2. *Tað eyðnaðist ikki at fáa vikar fyri kommunulækna i Vágum i 1994.*
3. *Annar læknin í tvey skiftisøki (Vestmanna) fór í farloyvi, og varð orsókin fyri ein stóran part misnøgd við arbeidsviðurskiftini (vaktarskipanin) í 1995.*
4. *Í Klaksvík hava eisini verið trupulleikar at fáa kommunulæknavikarar fyri læknar í farloyvi.*

Nevndu økir hava øll havt 2 ella 3 skiftisvakt í praksis..

Sjúklingagrundarlagið í 2 skiftisvaktunum er lítið, og verða læknarnir tí bundnir nóg av arbeiði, har teir stórt sæð hava lutfalsliga lítið at gera í vaktini.

Samanlagt 3/4 av arbeiðstíðini í kommunulæknaøkinum er í úrtið.

Tað er greitt, at samband er ímillum trupulleikarnar at manna útjaðaraøkir, har stór vaktbinding við lutfalsliga fáum sjúklingum. Enn er ikki trupult at manna høvuðsstaðarøkið, har nóg er at gera í dagarbeiðstíðini við vakt 7. hvønn dag í lutfalsliga stórum vaktarøki (meira effektiv vakt arbeiðsliga).

Niðanfyri verður víst, hvussu vaktarbeiðið er í Føroyum, sí talva 2.

Talva 2. Hvussu bundin er kommunulæknin við núgaldandi vaktarskipan?

	vakttímar/ár/ kommunulækna	vaktarøkir	Arbeidstímar/ár / kommunulækna (excl feriu)*	ár lækni er bundin/ár
2-skiftis vaktarøki	3372 tímar	Sandoy Vestmanna/ Kollafjørður Vágar	5388 tímar	2,97 ár
3-skiftis vaktarøki	2248 tímar	Norðoyggjar	4264 tímar	2,35 ár
4-skiftis vaktarøki	1686 tímar	Suðuroy	3702 tímar	2,04 ár
5-skiftis vaktarøki	1349 tímar		3365 tímar	1,86 ár
6-skiftis vaktarøki	1124 tímar	Eysturoy	3140 tímar	1,73 ár
7-skiftis vaktarøki	963 tímar	Tórshavn	2979 tímar	1,64 ár
8-skiftis vaktarøki	843 tímar		2859 tímar	1,57 ár
9-skiftis vaktarøki	749 tímar		2765 tímar	1,52 ár
10-skiftis vaktarøki	674 tímar		2690 tímar	1,48 ár

Eitt skiftisvakt, ið hevur verið luturin hjá einstökum kommunulæknum í styrti ella longri tiðarskeið, gevur hetta úrsliti:

1-skiftis vaktarøki	6744 tímar		8760 tímar	4,82 ár
Eitt ár 365 dagar roknað til	tímar: 365 x24=8760 tímar		8760 tímar	4,82 ár

6.1. Vaktarviðurskifti í øðrum Norðurlondum.

Vakin í Danmark verður nú, eftir at “Landsoverenskomsten” kom í gildi í 1991, samskipað innan hvort amt, og verður stórt sæð ansað av útbúnum alment praktiserandi læknunum. Læknarnir hava ábyrgdina av at fáa á fetur vaktarskipanina, men samskipanin er í samstarv við amtini.

Í hvørjum amti eru í vaktartíðini altíð alment praktiserandi læknar, ið ansa telefon, viðtalu og koyra sjúkravitjanir. Telefonvisitation er oftast knýtt at einum av stórru sjúkrahúsunum í amtinum. Sjúklingurin kann so antin verða liðugt viðgjördur við telefoniðtala ella verða visiteraður til viðtalu ella sjúkravitjan í økinum.

Á ymiskum sjúkrahúsum í amtinum finnast fleiri viðtaluhölir, ið bert verða nýtt til virksemi hjá alment praktiserandi vaktlæknunum. Vaktarviðtalurnar í storri byum, sum verða nógvt vitjaðar, hava altíð fólk í arbeiði, meðan viðtalur í útjaðaraøkjum verða ansaðar av alment praktiserandi læknum, ið eisini koyra sjúkravitjanir í økinum.

Í Danmark er inntókan hjá vaktlæknanum honorar og vaktargjald sum ásett í sáttmála við Sygesikringen.

6.1.1. Í Noregi, Svøríki og Finnlandi eru flest allir praktiserandi læknar alment settir í alment riknum heilsumiðstöðum (helsecentret/halsovårdcentraler).

Bygnaðurin av vaktum sæst av talvu 3.

Talva 3. Bygnaður av vaktum 1994.

	Danmark	Noreg	Svøríki	Finland	Føroyar
Kontaktháttur	Telefon	Oftast telefon	Telefon ella í viðtalu	Telefon ella í viðtalu	Telefon
Hvor visiterar	Alment praktis. lækni	Lækni, ella hjálpari, um læknin er upptikin 1)	Sjúkrahús	Sjúkrahús	Kommunulækni í vaktarøki.
Hvar liggur úrtíðarviðtala?	Við sjúkrahúsini í 4-5 störstu býnum í amtinum 2)	Í útjaðaraøki við vanliga heilsumiðstöð. Í býum við sjúkrahús	Heilsumiðstöð ella skaðastova	Heilsu-miðstöð ella sjúkrahús	Heima hjá sjúkling-inum ella viðtaluhøli
Frástoða til lækna:					
I býum	3 -8 km	5-10 km	10-20 km	5-10 km	1-6 km
I smærri býum	20 km	10 - 30 km	30 - 50 km	10 - 30 km	5-40 km
A bygd	30 km	10 - 50 km 3)	50 - 100 km	25 km	5-50 km
Max. Frástoða til vaktlækna	50 km	200 km	250 km	400 km	50 km

1): Við stórra miðstöðir eru tað oftast skrivstovufolk ella sløkkiliðsmenn, ið ansa telefonina.

2): Í fleiri amtum verður viðtala í minni býum ikki nýtt eftir midnátt.

3): Vaktlækni kann möguliga koyra til lokalt helsecenter og møta sjúklingi har.

Í Danmørk er kostnaðurin fyrir vaktirnar (sí talva 4) 8.700.000 DKK / 100.000 innbúgvær. Um vaktarviðurskiftini voru tey somu sum í Føroyum, vildi kostnaðurin verið 3.784.500 kr (ikki er upplýst, um vaktargjald er íroknað). Talan er um 46000 uppkall/100.000 innbúgvær / ár í Danmark.

Fyri onnur Norðurlond eru ongár uppgerðir fyrir kostnaðin av vaktum í primær sektorinum.

Niðanfyrinevndu dömi frá Noregi og Svøríki sýna, at viðurskiftini bæði arbeiðsliga og lónarliga í vaktini möguliga eru betri enn í Danmørk. Í sjúkrahúsverkinum í Danmørk eru vaktarviðurskiftini áleið tey somu sum í praksissektorinum.

Í Noregi hava bæði alment settir og privat settir kommunulæknar skyldu at arbeiða saman um kommunulæknaarbeiði í primærókinum, sum fellir utan fyrir vanliga arbeiðstíð. Vaktararbeiðið er skipað frá kommunalu heilsumiðstöðini. Fleiri öki hava möguleika at arbeiða saman í vakttíðini. Meira enn 50 % av vaktarókjunum hava færri enn 10.000 ibúgvar.

Í Noregi er ymiskar skipanir galldandi í vaktini, men til allar kommunulæknar verður goldin ein föst lén frá tí almenna eftir nærrri avtalaðum reglum.

Viðvíkjandi tænastustöði og sambandi við sjúkrahús verður vist til talvu 4.

Talva 4.

	Danmark	Noreg	Svøríki	Finlandi	Føroyar
HEIMA-VITJAN?	Ja	Ja	Sjáldan 1)	Ogvuliga sjáldan 1)	Ja
BÍDITIÐ:					
VIÐTALA	< 30 MIN	< 30 MIN	< 30 MIN	STUTT	STUTT
VITJAN	< 60 MIN	< 60 MIN	-	-	STUTT
Er samstarv í millum prakt.lækna og sjúkrahús?	NEI	NEI	JA, sjúkrahús kann yvirtaka vaktina 23 - 08	JA, ofta yvirtekur sjúkrahús vaktina 23 - 08	Ongi skipaði sáttmála viðurskiftir
Kann sjúkling. móta á sjúkrahúsi við øðrum enn skaðum?	NEI. Nøkur verða tó innløgd frá skaðastovu.	NEI. Nøkur verða tó innløgd frá skaðastovu	JA	NEI. Nøkur verða tó innløgd frá skaðastovu	Nei. Nøkur verða tó innløgd frá skaðastovuni við sjúku.
Telefon viðtala:	35 %	25 %	20 % 2)	5 %	Tøl eru ikki til taks
Viðtala:	40 %	60 %	75 % 3)	95 %	Tøl eru ikki til taks
Vitjan:	25 %	15 %	5 %	< 1 %	Tøl eru ikki til taks

1) Privat praktiserandi vitja meira heima enn alment settir.

8. Vaktarskipan og gjald í Føroyum sum er.

Í dag verður goldið lítið vaktargjald (frá 0 kr. í Eysturoy/Streymoy, uml 1,5 kr í Klaksvík/tíma. 8,84kr í Vágum/Suðuroy til uml. 17 kr í Sandoy, og er hetta dupult av tí, hesir seinastu sambært sáttmálanum eiga at fáa). Tilsamans verða fyri 8 vaktarøkir á 6744 tímar um árið goldið umleið 360.000 kr /ár, svarandi til eina meðal tímaløn uppá 6,67 kr /tíma. Afturat hesum kemur gjald fyri hvørt uppkall/útkall. Eingi hagtøl eru til taks viðvíkjandi nøgdini av gjoldum fyri uppkall/útkall.

Ein uppgerð, ið er gjørd í Vestmanna læknadømi eitt tíðarskeið viðvíkjandi inntøku í vaktini vísti, at ein kommunulækni fær 18,50 kr/ tíma fyri at vera bundin 3.372 úrtíðartímar fyri hvønn lækna í økinum.

Verður nevnda tímaløn nýtt sum grundarlag fyri, hvussu inntøkan í ymiskum vaktarøkjum er. fæst niðanfyrinevnda úrslit í talvu 5. Nevnast kann, at hetta er ein útrokning, har bert hædd verður tikan fyri sjúkrakassalimum í vaktarøkinum.

Talva 5. Mett gjald/tíma utan vaktargjald í ymiskum vaktarøkjum.

Læknadømi	Læknar	Limir	Vaktartímar/ lækna/ár	Løn/Vakttíma kr.
Vest./Kollafj.	2	1.898	3.372	19
Havnar	7	11.893	963	116
Vága	2	1.995	3.372	19
Norðoya	3	4.384	2.248	43
Sandoya	2	1.186	3.372	11
Eysturoya	6	7.822	1.124	76
Suðuroya	4	4.089	1.686	40
Tilsamans	26			324
Í meðal	7			46

Omanfyrinevnda talva gevur eina ábending um, hvat hvør lækni hevur at gera í hvørjum vaktarøki. Eisini sæst, at størri vaktarøkið er, tess fleiri læknar verða í hvørjum vaktarøki, samstundis sum longur er ímillum vaktirnar. Eisini gerast vaktirnar meira effektivar. Útjaðaraøkislæknin er nógvi bundin, men inntøkan í vaktini fyri eitt 2 skiftisøki er lægri/ár enn centralt.

Í grannalondum okkara, er talan um munandi størri upphæddir fyri vaktargjald. Mett verður, at lága vaktargjaldið er ein av orsókunum til læknatrotið í útjaðaraøkjunum, har kommunulækni er nógvi bundin av vaktum fyri sera lágt gjald.

Nógvir möguleikar eru fyri, hvussu vaktirnar kunnu skipast í framtíðini. Neyðugt verður at hugsa í størri og meiri liðiligum vaktareindum enn í dag. Hetta kann gerast orsaka av nógvi betraða samferðslukervinum. Í grannalondum okkara eru slíkar broytingar longu

Sum áður nevnt verður neyðugt við ávísum samstarvið millum primera og sekundera heilsusektorin í sambandi við möguligar broytingar í vaktarviðurskiftunum hjá føroysku kommunulæknunum í framtíðini. Ein fyritreytin er, at læknar settir á sjúkrahúsunum við nóg hollari útbúgving í ein ávísan mun kunnu luttaka í kommunulæknavaktarskipanini. Tíverri hava trupuleikar verið seinastu árini at manna sjúkrahúsini við læknum. Hetta kann gera tað trupult at áleggja læknum við høvuðsarbeiði á sjúkrahúsunum byrðar frá primera heilsusektorinum.

8.4. Vaktargjald, upphædd og gjaldsháttur.

Vit kunnu hugsa okkum eina skipan, har ið sjúkrakassin og Landskassin bera hvør sína helvt av kostnaðinum. Upphæddin fyrir tímatalsgjaldið til vakthavandi kommunulæknar má verða eitt úrslit av samráðingunum um nýggjan sattmála millum Meginfelag Sjúkrakassa Føroya og Kommunulæknafelag Føroya. Fær kommunulæknin t.d. 50 kr/tíma í meðal í vaktargjaldi, eftir omanfyrinevnda möguleika fyrir, hvussu vaktarhaldið kann skipast, kemur hvør sjúkrakassalimir eftir hesum at gjalda 2.50 kr/mðr. fyrir tað, meðan Landskassin útvegar 2.50 kr/mðr pr. sjúkrakassalim.

Upplýsast skal í hesum sambandi, at høvdu danskir alment praktiserandi læknar arbeitt undir somu viðurskiftum sum føroyskir kommunulæknar, høvdu teir fингið 100 kr. pr. tíma í vaktargjaldið.